

หัวข้อวิทยานิพนธ์	มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการประกันภัยความรับผิด ภาคบังคับของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
ชื่อผู้เขียน	อภิรดี เกษาพร
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ภูมิ โชคเหมาะ
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสำคัญของปัญหาเกี่ยวกับการประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ความเป็นมา ความหมายและลักษณะทั่วไปของการประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพ ตลอดจนมาตรการทางกฎหมายในการประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม จากการศึกษามาตรการทางกฎหมายของประเทศอังกฤษและประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีพบว่า ได้มีการนำมาตรการในการประกันภัยมาใช้เป็นหลักประกันความเสียหายอันเกิดจากการให้บริการวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมที่ผิดพลาดบกพร่อง โดยได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงความรับผิดตามกฎหมายของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมและวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดที่เกิดขึ้น ตลอดจนอุปสรรคข้อขัดข้องของกฎหมายและวิธีการดำเนินการกับความรับผิดเช่นว่านั้น รวมถึงการวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายในการประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมในประเทศไทยและต่างประเทศ ศึกษาและค้นหามาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาความเสียหายจากการให้บริการทางวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมโดยเฉพาะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมและผู้ซึ่งต้องเสียหายจากการให้บริการ โดยให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยในปัจจุบัน การศึกษาค้นคว้ากระทำโดยวิธีการวิจัยเชิงเอกสารจากบทบัญญัติกฎหมายต่างๆ คำพิพากษาของศาล ตำรา เอกสารและบทความต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งของประเทศไทย ประเทศอังกฤษและประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี อีกทั้งได้วิจัยภาคสนามด้วยการสัมภาษณ์เจ้าของผู้ซึ่งเกี่ยวข้องหรืออาจจะได้รับผลกระทบหากมีการบังคับให้จัดทำประกันภัยวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมด้วย เพื่อรวบรวมข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์เป็นข้อสรุปและเสนอแนะ

แม้ว่าจะมีการควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมทั้งโดยองค์กรวิชาชีพ คือ สถาปนิกและการที่รัฐตรากฎหมายออกมาใช้บังคับ ไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติสถาปนิก

พ.ศ.2543 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่นอีกหลายฉบับก็ตาม การควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมเช่นว่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมให้มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ หากการประกอบวิชาชีพเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมอาจต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายกำหนดหรือโทษทางจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งโทษที่ว่านั้นมักจะมีลักษณะเป็นการลงโทษ การจำกัดสิทธิหรือประโยชน์ในการประกอบวิชาชีพ แต่การชดเชยค่าเสียหายนั้นยังคงไม่มีมาตรการใดที่สามารถเยียวยาผู้เสียหายได้อย่างรวดเร็วทันทั่วถึง และให้ได้รับชดเชยค่าเสียหายเท่าที่เสียหายจริงหรือให้ใกล้เคียงกับความเสียหายที่แท้จริงมากที่สุด

จากการศึกษามาตรการทางกฎหมายของประเทศอังกฤษและประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี พบว่าได้มีการนำระบบประกันภัยภาคบังคับมาใช้กับผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมเพื่อเป็นหลักประกันความเสียหายที่ผู้ประกอบวิชาชีพอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น โดยเมื่อผู้ประกอบวิชาชีพได้จดทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพและให้บริการทางวิชาชีพกับบุคคลทั่วไปแล้ว ต้องมีการจัดทำประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพ (Professional Indemnity Insurance) ที่เพียงพอและเหมาะสมทุกคน ข้อกำหนดเช่นว่านี้มีอยู่ในกฎหมายควบคุมการประกอบวิชาชีพ ดังนั้น ผู้เขียนจึงได้เสนอแนะให้มีการนำมาตรการในการประกันภัยความรับผิดในระบบบังคับ มาใช้เป็นหลักประกันความเสียหายกับผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม โดยเห็นควรให้ตราข้อกำหนดเช่นว่านี้ไว้ในกฎหมายที่ควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม อันได้แก่ พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ.2543 เมื่อการประกันภัยเป็นมาตรการที่มีลักษณะเป็นการรวมกลุ่มของบุคคลซึ่งต้องอยู่ในฐานะเสี่ยงต่อภัยอันไม่แน่นอนที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน ร่วมกัน และเป็นมาตรการที่มีลักษณะโอนความรับผิดชอบหรือโอนความเสี่ยงภัยและความสูญเสียไปให้ผู้อื่น (The Risk and the Loss may be Transferred) หรือช่วยบรรเทาภาระความรับผิดชอบในความสูญเสียที่คาดว่าจะเกิดขึ้นไปยังบุคคลอื่นเฉลี่ยมากน้อยตามแต่จะได้อัตลงกัน ดังนั้น การประกันภัยจึงเป็นมาตรการที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้

Thesis Title	Legal measures regarding compulsory indemnity insurance for professional architects
Author	Aphiradi Kesaphorn
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. Poom Chokmoh
Department	Law
Academic Year	2012

ABSTRACT

This thesis has an objective to study about importance of problems regarding indemnity insurance of professional architects. Background, definitions, and general characteristics of indemnity insurance applied to architects as well as legal measures concerning indemnity insurance of professional architects are covered in this thesis. From studying legal measures of England and Federal Republic of Germany, it was found that these countries have applied insurance measures as a guarantee for any damages that may happen due to mistakes or defects in services of professional architects. This research studied and analyzed legitimate responsibilities of professional architects and measures to be taken as a mean of indemnity for their mistakes. In addition, the study examined obstacles or problems of regulations and legal measures in handling such indemnity, and made a comparison on legal measures regarding indemnity insurance of professional architects in Thailand and in some foreign countries. The main focus was put on determining some appropriate legal measures that can be used as a guideline for solving problems of risks involving professional architecture services in order to enhance efficiency in protecting professional architects and suffered persons from such services in the context of Thai society and its current economy. The study was conducted by reviewing and analyzing researches involving laws and regulations of the courts concerning professional compulsory indemnity insurance, as well as relevant books, documents, and articles from Thailand, England, and Federal Republic of Germany. In addition, the research contained a field study, which was accomplished by conducting some in-depth interviews with relevant persons or those who may be affected if indemnity insurance is enforced to professional architects. The interview results were collected and analyzed to make conclusions and recommendations.

There are some control measures for professional architecture, which may be developed and applied by a professional organization such as the Architect Council of Thailand. In addition, there are legal regulations that have been enforced, such as the Architect Act B.E. 2543, the Civil and Commercial Code, the Criminal Code, and many other laws. Control measures for operations of professional architects all have objectives to control professional architectural activities to gain high efficiency and comply with professional standards. If the occupational work is performed with low efficiency or does not comply with such standards, the professional architects in charge must be punished according to what specified in the law or in the code of ethics of architecture profession. Such punishments may be in a form of penalty, constraints of rights, or limited benefits in performing professional jobs. However, in terms of indemnity, there are still no measures to apply it for relieving the suffered persons in a timely manner. In addition, there are still no measures specifying that the reimbursement should be equal to the damage cost, or at least be close to the damage cost as much as possible.

From studying legal measures of England and Federal Republic of Germany, it was found that they have applied compulsory insurance measures, and have enforced them with professional architects to become a guarantee of any damage that professional architects may cause to others. In those countries, when an architect has registered to become a professional architect and has started giving services to the public, that architect must acquire a sufficient and appropriate Professional Indemnity Insurance. Such requirements appear clearly in the law for controlling professional work in those countries. Therefore, the researcher would like to suggest adopting the measures regarding compulsory indemnity insurance to be a guarantee for any damages occurring in professional architecture work. It is highly recommended that such rule or requirement should be specified in the laws for controlling professional architects, such as the Architect Act B.E.2543. This requirement should be specified when indemnity insurance is recognized as a measure that combines a group of people who are at risk of uncertainty involving the same thing together, and as a measure that the risk and the loss may be transferred to others. Indemnity insurance can be a measure to relieve burden of responsibility for some expected damages, and to share such responsibilities to other involved persons more or less based on the agreement. Therefore, insurance is perceived as an appropriate measure that can be used for solving any problems that may occur in architecture work.